

RENOVATIE EN UITBREIDING NIKHEF AMSTERDAM

De huisvesting van het nationaal instituut voor de subatomaire fysica is volledig gerenoveerd en is uitgebreid met een centraal ontmoetingshart en een serverruimte.

Na de renovatie beschikt Nikhef weer over een representatieve huisvesting die aansluit bij de eisen en wensen van haar gebruikers en het hoogwaardige onderzoek dat zij verrichten.

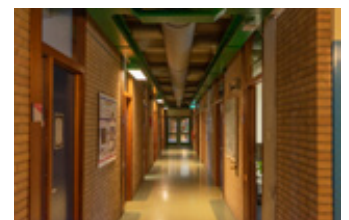
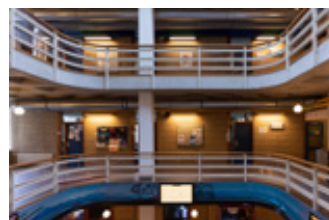
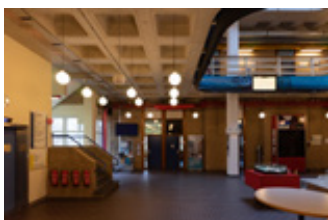
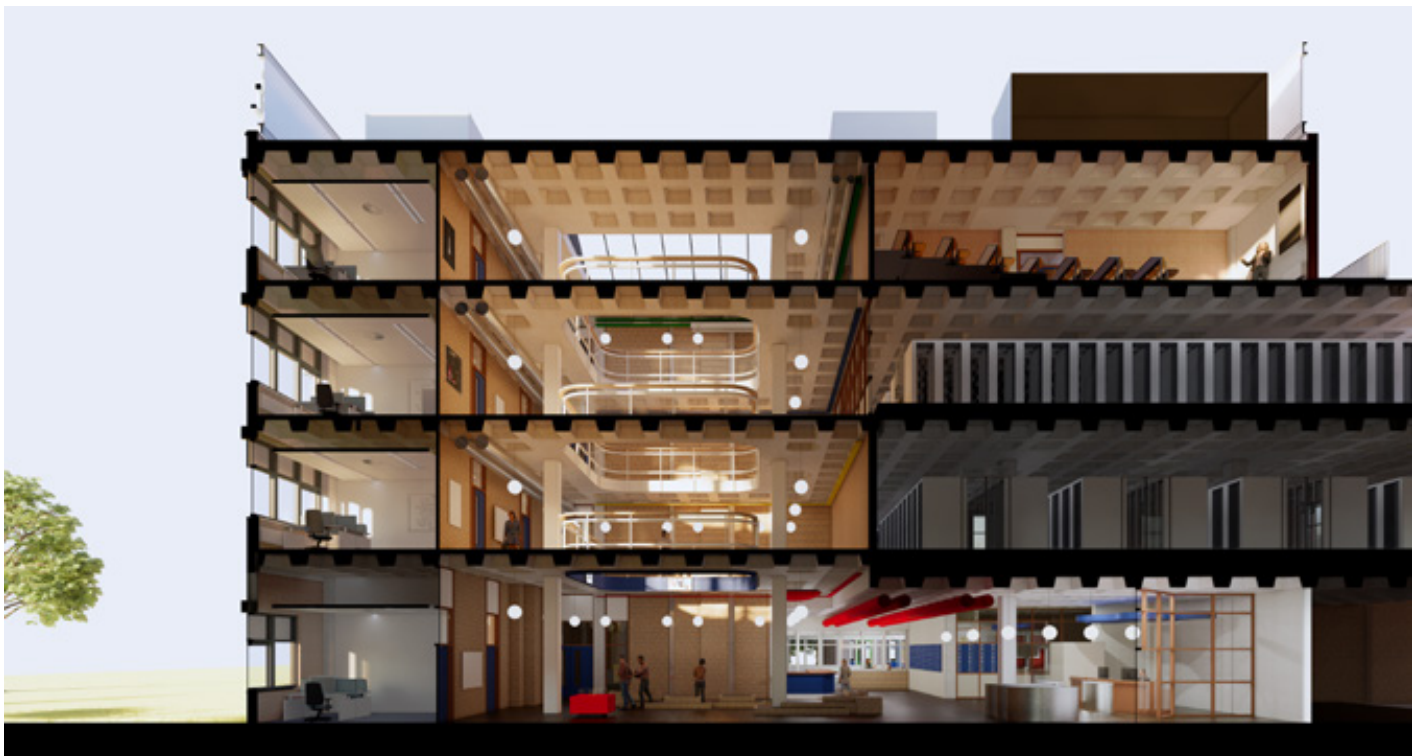
Vooraanstaand onderzoeksinstituut Nikhef hecht erg aan de samenwerking tussen natuurkundigen, ingenieurs en technici. Zowel intern op het eigen instituut als in (inter)nationaal verband, waar CERN het bekendst voorbeeld van is. In 2018 is besloten om de huisvesting, die onderdeel uitmaakt van het voormalige Wetenschappelijk Centrum Watergraafsmeer en waar het instituut in de afgelopen veertig jaar zo mee vertrouwd is geraakt, niet te vervangen door nieuwbouw maar middels een grondige renovatie en uitbreiding geschikt te maken voor de toekomst.

Waarbij het instituut haar toonaangevende rol ook in de toekomst kan blijven vervullen en daarbij aantrekkelijk blijft voor (inter)nationale partners en nieuw talent.

Om met de renovatie deze ambitie waar te maken diende er een aantal uitdagingen te worden aangepakt:

- Het exterieur van het complex is weinig transparant, waarbij de entree van Nikhef na de herinrichting van het Science Park slecht vindbaar was geworden.
- Het complex is robuust en bevat in het interieur, met zandkleurig metselwerk en schoonwerk betoncassettes, een aantal zeer kwalitatieve details. Het gebrek aan transparantie, het donkere kleurgebruik en de toegepaste verlichting zorgende er echter voor dat het als erg donker werd ervaren.

- Vergaderzalen en onderwijsruimten zaten verspreid over de verschillende verdiepingen van het gebouw, waardoor er onvoldoende rust werd ervaren in de kantoren en laboratoria.
- Een tekort aan kleinere vergader en belvoorzieningen leiden eveneens tot onrust in de werkruimten.
- De in de binnentuin geplaatste uitbouw, die werd gebruikt als huiskamer, werd als prettig ervaren maar bood onvoldoende plaats aan de wens grotere groepen centraal te kunnen ontvangen.
- In het hart van het gebouw liggen twee serverruimtes. Eén ruimte is gericht op het uitvoeren van berekeningen voor het instituut, de andere is gericht op connectiviteit en vormt onder de naam Nikhef housing één van de grootste internetknooppunten van Europa. Door een groter geworden connectiviteitsvraag kampte Nikhef housing met ruimtegebrek.
- Er werd binnen het instituut geen gebruik gemaakt van de restwarmte van die de datacenters produceren.
- Na meer dan veertig jaar was de technische infrastructuur toe aan een grondige ontvlechting en opwaardering, die vanwege de complexiteit eerder uitgesteld was.
- De gevel had achterstallig onderhoud en leverde met name in de kantoren tochtklachten op.

De entree is verplaatst naar de zuidzijde van het gebouw waarmee deze aan de hoofdas van het Science Park is komen te liggen en Nikhef voor het eerst in veertig jaar echt zichtbaar is geworden.

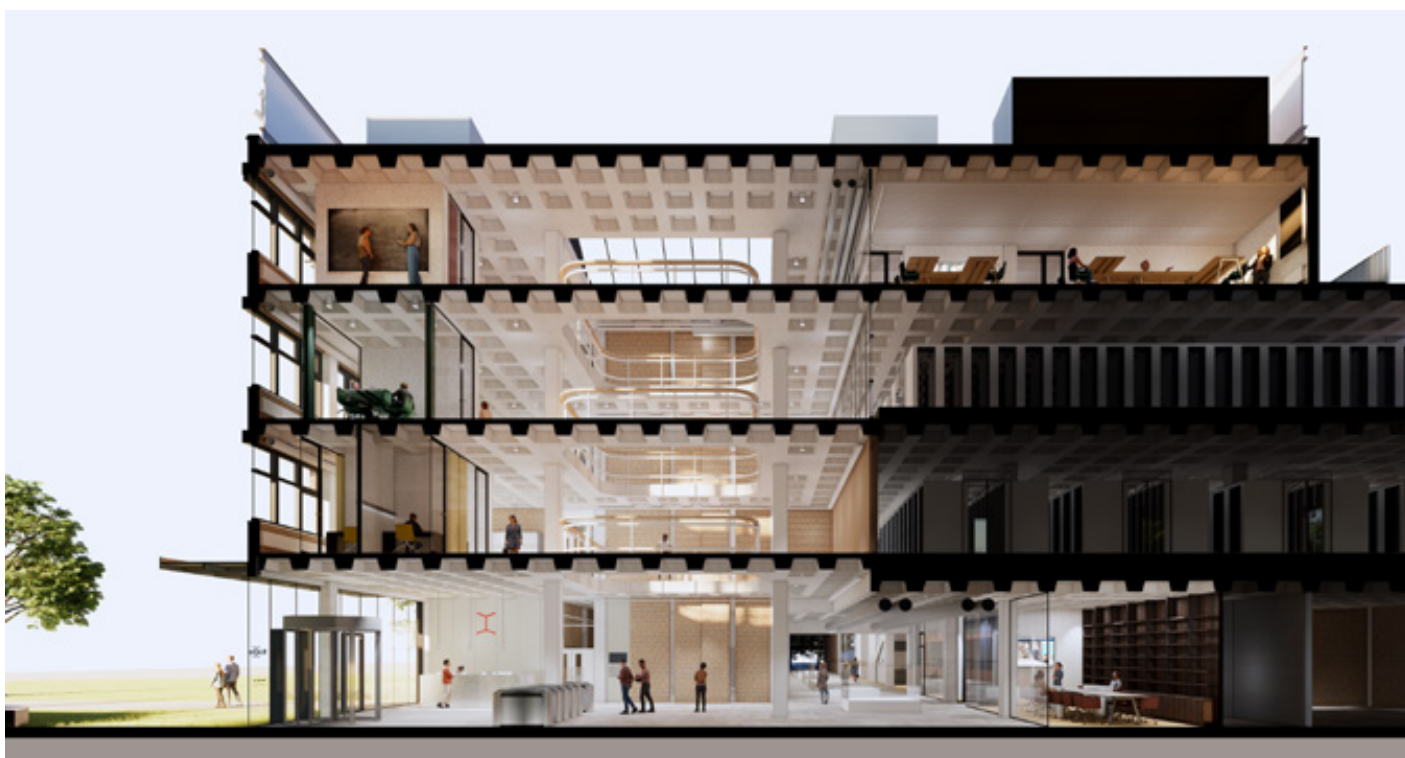
Met een ruim gebaar is de gevel is over de volledige hoogte en breedte van de entreezone geopend waardoor deze een maximale verbinding aangaat met het SciencePark.

Voor de renovatie was de gevel meer gesloten en was er geen interactie met de omgeving.

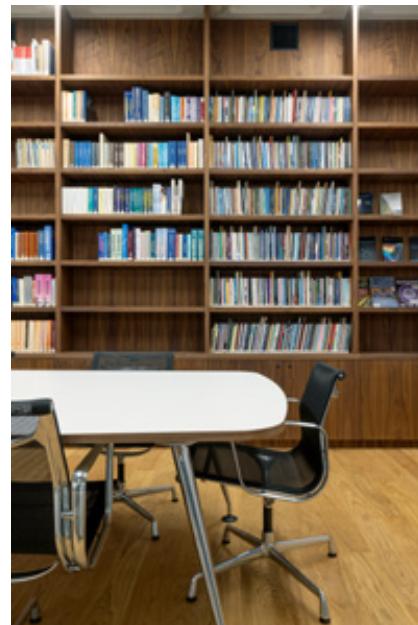
De basis voor het ontwerp van de renovatie is de waardering voor de bestaande robuuste kwaliteiten van het gebouw. De betoncassettes en het zandkleurig metselwerk zijn in het zicht gelaten en de beleving ervan is versterkt door deze aan te vullen met een ingetogen en eerlijke materialenpalet.

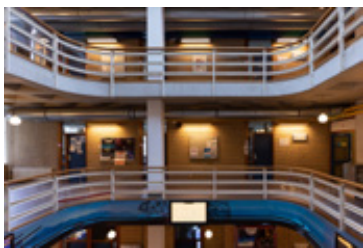
Zo is de balie, met een link naar de hoogwaardige instrumentmakerij, aan de buitenzijde afgewerkt met richtingloos geborsteld roestvrijstaal.

Tegenover de nieuwe entree, op de positie van de voormalige balie, vormen de ontvangstruimte voor Nikhef housing, de bibliotheek en het 'showlab' één afleesbare zone met notenhouten kastenwanden en licht houten parket.

Met dezelfde karakteristieke afwerkingen en op dezelfde positie nabij de vide is op de vierde verdieping, in het hart van de theoretische natuurkunde, het Veltman Center geplaatst.

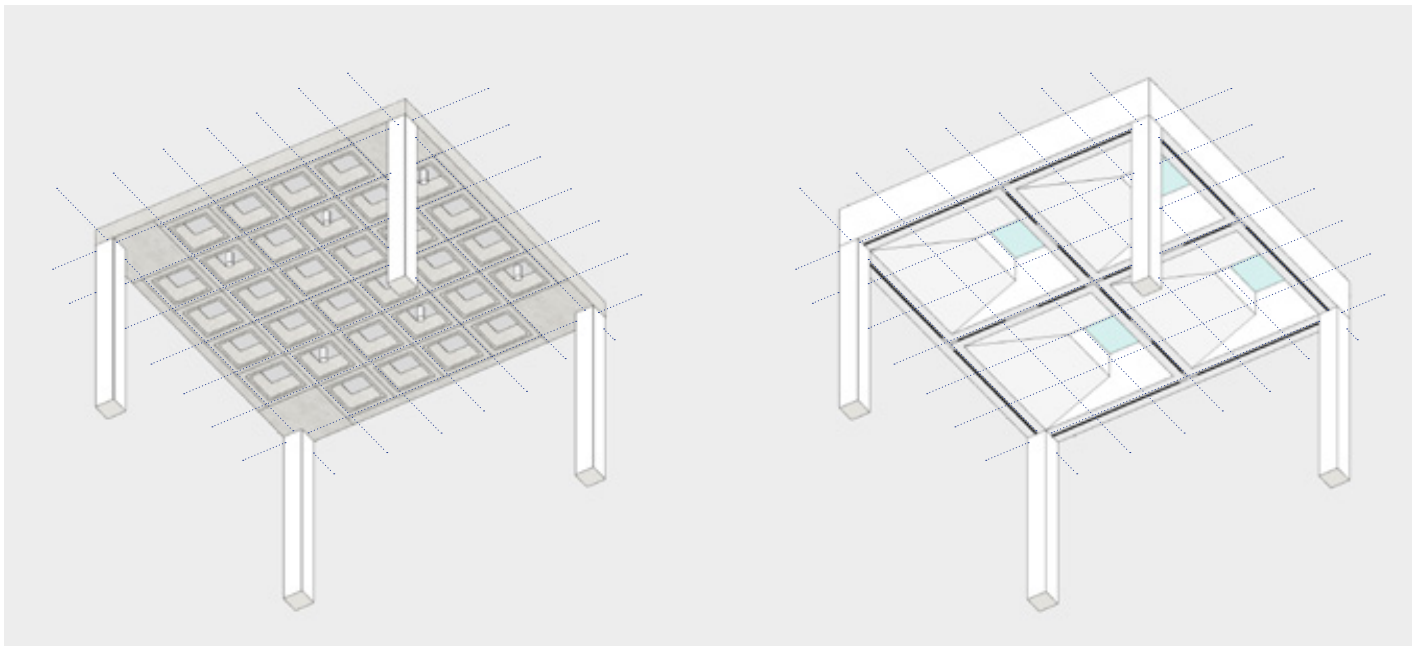

Om de concentratie in de kantoren te vergroten heeft iedere verdieping, aan de vide boven de entree, een eigen ankerplaats gekregen. Hier kan overlegd, gevideobeld of samengewerkt worden.

Om dit mogelijk te maken werden de op deze plaats gelegen kantoren verwijderd. Dit heeft eveneens sterk bijgedragen aan een aantrekkelijkere, lichtere en meer transparante beleving van het instituut.

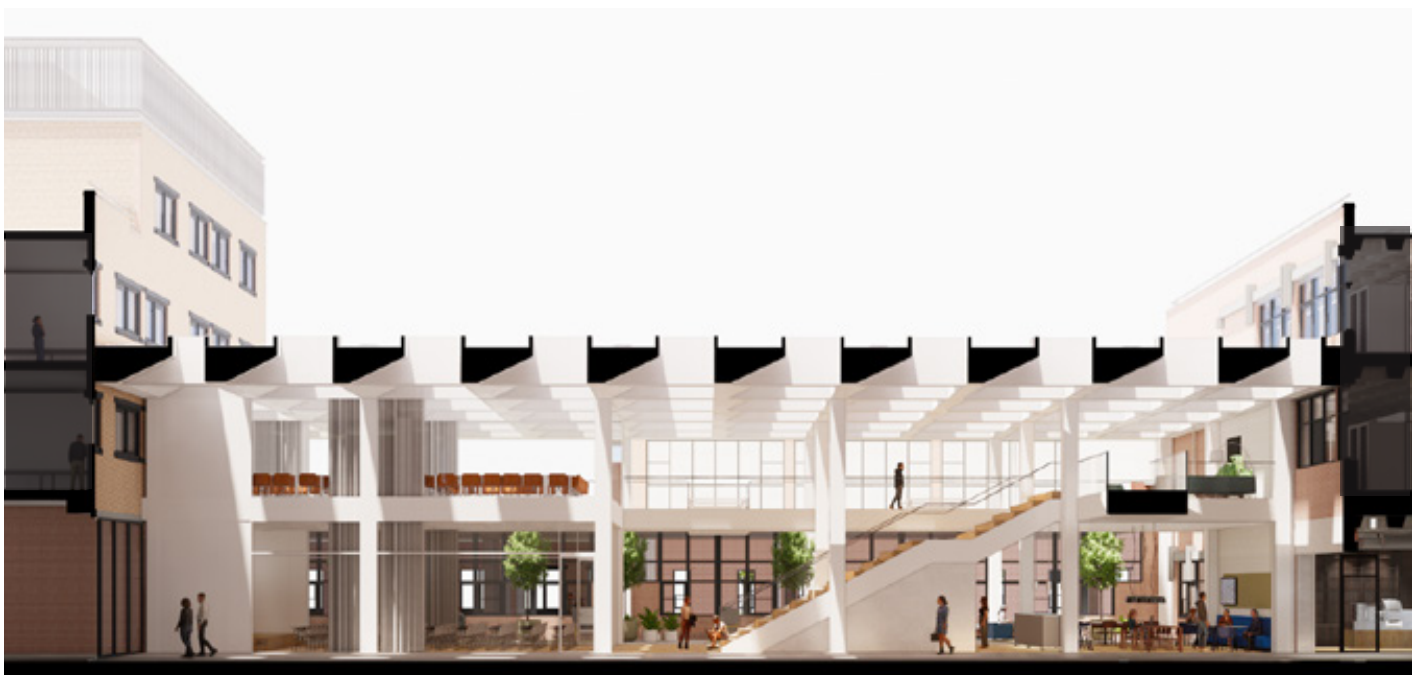

Om ruimte te bieden aan de wens om op één plek centraal in het gebouw te ontmoeten is de voormalige binnentuin volledig overkapt. Hier hebben een colloquiumzaal, twee vergaderzalen, de huiskamer en veel open ontmoetingsplekken een plek gekregen. Een tribunetrap die wanneer de paneeldeuren van de colloquiumzaal open staan vrij zicht geeft tot op het presentatiescherm waardoor er nu in Nikhef ook grotere bijeenkomsten mogelijk zijn.

In de overkapping, die aansluitend bij de originele maatsystematiek van het originele gebouw voorzien is van cassettes, zijn alle installaties uit het zicht in de dakconstructie, loopbruggen en de kolommen opgenomen.

De kolommen zijn afgewerkt met geperforeerd plaatwerk waardoor de lucht ingeblazen wordt en er een prettige akoestiek in deze grote ruimte is. Het dak van het atrium is voorzien van mos-sedum met waterretentie, om de omliggende laboratoria en kantoren te voorzien van een natuurlijk uitzicht.

Bij Nikhef wordt tweemaal per dag het koffiemoment gehouden waarbij medewerkers vanuit alle verschillende afdeling van het instituut samenkomen in het atrium.

Met eenzelfde geborgenheid als het oude ontmoetingscentrum 'het spectrum' is onder de tribunetrap de nieuwe koffiehoek gemaakt. Deze vormt samen met de naastgelegen zitjes de nieuwe huiskamer van het instituut.

Nikhef is trots op het onderzoek dat zij verricht. In de entreehal en het atrium is een 'expostrap' opgenomen waarin een educatieve toelichting op het onderzoekswerk dat Nikhef verricht wordt gegeven.

Het directe zicht vanuit de overkapte binnentuin op de naastgelegen laboratoria en werkplaatsen biedt bezoekers daarbij een goed beeld van het toegepaste onderzoek en bijbehorende hoogwaardige instrumentmakerij van Nikhef.

